

GROEIENDE KENNIS OVER GELUK

Ruut Veenhoven

Epiloog in: Leo Bormans (Ed.) *Geluk, The New Worldbook of Happiness*, pp.299-289. Lanno publishers, Tiel, Belgium, ISBN 978 94 014 9725 1

The New World Book of Happiness maakt deel uit van een aanzwellende stroom onderzoek naar geluk. Het is een aanvulling op de 15.000 wetenschappelijke publicaties die al beschikbaar zijn in de Bibliography of Happiness. Het komende jaar zullen er nog zo 'n duizend publicaties bijkomen en ergens in de toekomst zal er waarschijnlijk een World Book of Happiness 3.0 worden toegevoegd aan een stapel van meer dan 20.000 werken. Je kunt je afvragen waarom het onderzoek maar blijft groeien. Weten we dan nog niet alles? De reden is te vinden in het toenemende aanbod van en de onverzadigbare vraag naar kennis over geluk.

Aanbod van kennis over geluk

Aan de aanbodkant is een belangrijke oorzaak dat het onderzoek naar geluk wetenschappelijk gezien volwassen is geworden. Aanvankelijke twijfels over de meetbaarheid van geluk zijn weerlegd, evenals theoretische claims dat geluk kortstondig en relatief is. Er is een onderzoeksinfrastructuur ontstaan van periodiek kwalitatief onderzoek, vaktijdschriften en periodieke rapporten als het *World Happiness Report*. Nu dit onderwerp zijn academische volwassenheid heeft bereikt, kunnen wetenschappers hun werk over geluk gepubliceerd krijgen en zijn ze vrijer om hun interesses te volgen.

Vraag naar kennis over geluk

De volwassenwording van geluksonderzoek heeft ook de vraag naar informatie over geluk aangewakkerd. Aangezien geluk mogelijk en tot op zekere hoogte 'maakbaar' lijkt, neemt de belangstelling voor specifieke kennis toe. Deze vraag komt van individuen, organisaties en overheden.

De vraag van individuen

Belangstelling voor manieren om een gelukkig leven te leiden is van alle tijden, maar relatief groot in moderne meerkeuzemaatschappijen. Meer dan ooit zien mensen zich gesteld voor de vraag hoe ze hun leven moeten leiden, en bijgevolg welke invloed hun keuzes zullen hebben op hun geluk, bijvoorbeeld de keuze om wel of niet kinderen te krijgen. Deze trend naar meer keuze is nog steeds gaande en schept een grenzeloze vraag naar meer gedetailleerde informatie. Als het gaat om kinderen krijgen willen we niet alleen weten of ouders doorgaans gelukkiger zijn dan niet-ouders, maar ook hoe het ouderschap van invloed is op het geluk van mensen zoals wij, dat wil zeggen: mensen van dezelfde leeftijd, opleidingsniveau en geslacht, bij voorkeur ook van hetzelfde persoonlijkheidstype. Dit komt overeen met de ontwikkeling van 'gepersonaliseerde geneeskunde' in gezondheidsonderzoek.

De vraag van organisaties

De toenemende belangstelling voor het geluk van individuen spoort organisaties aan om meer aandacht te besteden aan de effecten die hun producten hebben op het geluk van hun klanten. Hoewel ze kunnen beginnen met verkooppraatjes, zal de concurrentie druk uitoefenen om met bewijs voor hun beweringen te komen, zoals gebeurd is met medicijnen. Deze tendens wordt versterkt door het inzicht dat marktonderzoek naar wat mensen *willen* kopen geen goede voorspeller is voor het geluk dat ze zullen *voelen* ná het kopen. Een fundamenteel inzicht uit de gelukseconomie is dat het ‘verwachte nut’ van een aankoop niet altijd overeenkomt met het erop volgende ‘ervaren nut’.

Als het gaat om het effect van geluk op de prestaties van werknemers, wordt steeds duidelijker dat geluk een sterke drijfveer is. Als gevolg van dit inzicht wordt er binnen humanresourcesmanagement steeds meer gebruik wordt gemaakt van lifecoaching. Er zijn nieuwe beroepen als ‘Werkgelukdeskundige – Chief Happiness Officer’ ontstaan, en deze professionalisering leidt tot een constante vraag naar nieuwe informatie over geluk.

De vraag van de overheid.

De groeiende belangstelling voor het geluk van individuele burgers komt ook tot uiting in de opkomst van dit onderwerp op de politieke agenda. De prioriteit die een overheid geeft aan geluk, hangt af van hoe dat bij haar andere doelen past, zoals politieke stabiliteit en economische groei. Onderzoek heeft aangetoond dat de synergie tussen geluk en verschillende van deze doelen, zoals bevordering van verantwoord burgerschap, groot is. Gelukkige mensen blijken beter geïnformeerde kiezers en eerlijker belastingbetalers te zijn. Deze toenemende relevantie van geluk voor beleid schept steeds meer vraag naar informatie over geluk.

Accumulatie van kennis

Niemand kan alle 15.000 wetenschappelijke publicaties over geluk lezen. Ook wordt het zicht op de beschikbare onderzoeksresultaten belemmerd door verschillen in terminologie. Hierdoor gaat veel kennis verloren. Om die reden hebben we de World Database of Happiness opgericht, een archief van onderzoeksresultaten over levensvoldoening. Dit *findings archive* bestaat uit elektronische pagina's met bevindingen waarop in een standaard format en in standaard termen onderzoeksresultaten worden beschreven. Momenteel bevat deze databank ongeveer 50.000 pagina's, die op verschillende manieren kunnen worden doorzocht, zoals op plaats en tijd. Elke pagina heeft een eigen internetadres, waarnaar in onderzoeksoverzichten links kunnen worden opgenomen.

Mijn dagen zijn geteld. Ik heb ervan genoten om veel van die dagen te besteden aan onderzoek naar geluk. Ik ben blij dat ik veel van de opgedane kennis terug zie in dit *New World Book of Happiness*. Ik hoop dat het zal bijdragen aan het geluk van de lezers en indirect ook aan dat van nog veel meer mensen.

Ruut Veenhoven

Ruut Veenhoven (1942) is een pionier en autoriteit op het gebied van wetenschappelijk onderzoek naar geluk, in de zin van subjectieve levensvoldoening. We vroegen het AI-programma ChatGPT naar de 'Top 20 van wetenschappelijk onderzoekers in de wereld, die geluk, kwaliteit van leven en welzijn bestuderen'. Bovenaan de lijst: Ruut Veenhoven. Zijn werk heeft aangetoond dat geluk een betrouwbare maatstaf is voor de beoordeling van vooruitgang in samenlevingen, wat de Verenigde Naties inspireerde om geluksmetingen toe te passen in een holistische benadering van ontwikkeling.

Veenhoven is emeritus-hoogleraar Sociale Voorwaarden voor Menselijk Geluk aan de Erasmus Universiteit Rotterdam in Nederland, waar hij momenteel betrokken is bij de Erasmus Happiness Economics Research Organization. Hij is ook bijzonder hoogleraar aan de North-West University in Zuid-Afrika, waar hij betrokken is bij het onderzoeksprogramma Opentia. Hij is de oprichter en directeur van de World Database of Happiness en een van de oprichters van het *Journal of Happiness Studies*.

Citaat: 'De voortdurende zoektocht naar geluk scheidt een onverzadigbare vraag naar kennis over geluk.'

[Kader] Meer geluk

Voor iedereen die meer over het onderwerp wil lezen is er een overvloed aan onderzoekresultaten beschikbaar in **The World Database of Happiness**:
www.worlddatabaseofhappiness.eur.nl